

OBSAH

Slovo úvodem	7
Poznámka pro uživatele učebnice	8

PRAVĚK

1. Co je pravěk a archeologie	9
Archeologické prameny a metody	9
Co je archeologický výzkum?	11
Spolupráce archeologie s dalšími vědními obory	11
Datování v archeologii	12
Z dějin archeologie	12
2. Vznik a vývoj člověka	13
První lidé	14
3. Starší a střední doba kamenná (paleolit a mezolit)	15
Nejstarší paleolit	15
Starý paleolit	15
Střední paleolit	15
Mladý paleolit	16
Počátky umění v mladém paleolitu	16
Mezolit – střední doba kamenná	17
4. Mladší doba kamenná (neolit)	18
Počátky zemědělství	18
Další novinky mladší doby kamenné	19
Neolitická kolonizace	20
České země v mladší době kamenné	20
5. Pozdní doba kamenná (eneolit)	22
Oradlo a vůz	23
Metalurgie mědi	23
Počátky hornictví	23
Megality	24
Sídliště na jezerech	25
Společnost v eneolitu	25
Osídlení českých zemí	26
6. Doba bronzová	27
Starší doba bronzová – únětická kultura	27
Střední doba bronzová	28
Mladší doba bronzová	29
Utváření pravěkých národů	30
7. Doba železná	30
Starší doba železná – období halštatské	31
Mladší doba železná – období laténské	32

8. Doba římská	35
Germánská sídliště	35
Zemědělství a řemeslo	35
Pohřební ritus, náboženství a písmo	36
9. Stěhování národů	37

STAROVĚK

Úvod	39
Typy starověkých států	40

I. STAROVĚKÝ PŘEDNÍ VÝCHOD

1. Mezopotámie	41
Sumer	41
Akkad	42
Asýrie	42
Babylonie	44
Kultura v Mezopotámii	46
2. Další důležité státní útvary na Předním východě	49
Palestina	49

II. EGYPT

1. Dějiny	52
Společnost	52
Archaické období	52
Stará říše	53
Střední říše	54
Nová říše	54
Pozdní Egypt	56
2. Kultura v Egyptě	57
Náboženství	57
Umění a vzdělanost	58

III. STAROVĚKÉ ŘECKO

1. Počátky řeckých dějin	63
Minojská Kréta	63
Mykénské období	64
Temné (homérické) období	68
2. Archaické období	69
Polis	69
Velká řecká kolonizace	70

Raná řecká tyránida	71
Sparta	71
Athény	73
3. Klasické období	75
Řecko-perské války	75
Peloponéská válka	78
Thébská hegemonie	79
Kříze polis	80
4. Makedonská nadvláda a vznik helénistických států	80
Filippos a ovládnutí Řecka	80
Alexandr a vznik jeho impéria	81
Vznik helénistických říší	82
5. Kultura starověkého Řecka	83
Náboženství	83
Jazyk a literatura	84
Věda	86
Architektura a výtvarné umění	87

IV. STAROVĚKÝ ŘÍM

1. Etruskové a počátky Říma	92
Záhady kolem Etrusků	92
Vzestup a pád Etrurie	93
Vznik Říma	94
Etruští králové	95
2. Římská republika do ovládnutí Itálie	96
Boje plebejů za emancipaci	96
Politické zřízení Říma	97
Ovládnutí Itálie	97
3. Římská republika do ovládnutí Středomoří	99
Kartágo	99
Punské války	99
Ovládnutí Makedonie a Řecka	101
4. Kříze římské republiky	102
Důsledky rozmachu římského impéria	102
Bratři Gracchové	103
Optimáti a populáři	103
Válka se spojenci	103
Sullova diktatura	104
První triumvirát	105

Občanská válka	106
Caesarova samovláda	107
Druhý triumvirát	107
5. Římské impérium za principátu	109
Augustus	109
Iulsko-claudijská dynastie	110
Flaviovcí	111
Adoptivní císaři	112
Severovci	113
Kříze impéria	114
6. Počátky křesťanství	115
Ježíšovo působení	115
Šíření křesťanské víry	116
Pronásledování křesťanů	117
Nový zákon	117
7. Řím za dominátu a zánik impéria	117
Diocletianus	117
Constantinus	118
Počátek stěhování národů a rozdělení římské říše	119
Zánik západofřímské říše	119
8. Kultura starověkého Říma	121
Náboženství	121
Jazyk a literatura	121
Věda	123
Architektura a výtvarné umění	123

V. INDIE

Harapská kultura	127
Védské období	128
Historické období	130
Kultura a vzdělanost	132

VI. ČÍNA

První státní útvary v Číně	134
Filozofické směry ve staré Číně	134
Říše Čchin a říše Chan	135
Kultura, společnost a vzdělanost	137
Kdo byl kdo (rejstřík osob)	140

